

Název díla:	Experimentální budova z litého betonu	Období výstavby: 1959	
Základní údaje o přípravě a zhotovování díla		Cena (mil.Kč) :	
Údaje o stavebníkovi	Pozemní stavby Brno, n.p.		
Generální projektant stavby	Státní projektový ústav Stavoprojekt Brno		
Projektant významných objektů	Ing. arch. František Zounek		
Vyšší zhotovitel			
Provozovatel			

Popis díla:

Na přelomu padesátých a šedesátých let minulého století probíhal vývoj a výstavba experimentálních bytových domů v různých regionech či městech tehdejšího Československa. V Brně vznikl v letech 1959-60 také zajímavý koncept vícepodlažních bytových domů z litého betonu – jak byl tehdy nazýván. Jednalo se zejména o desetipodlažní dům na Křídlovické ulici; způsob výstavby byl ale nejprve zkoušen na dvou třípatrových domech na ulici Vinařské.

Jméno a kontaktní adresa autorů:

Břetislav Teplý (mobil 723439405) a Tomáš Vymazal (mobil 603313337), oba Stavební fakulta VUT Brno

Konstrukčně to byla krabicová konstrukce se 150 cm tlustými příčnými nosnými stěnami z prostého betonu, u domu na Křídlovické se světlym rozponem 360 cm a s železobetonovou stropní monolitickou deskou tl. 11 cm. Zajímavý byl postup výstavby, založený na tehdy zcela ojedinělém způsobu bednění, vyvinutém v Pozemních stavbách Brno. Bylo to velkoplošné bednění z vodovzdorné překližky (š. až 480 cm, na výšku patra), opatřené výztuhami a zavětrováním. Bednicí díly byly po uvolnění vždy pomocí kladek, kolejniček a jeřábu vysunuty na výjezdovou konzolu a potom přemístěny pak o patro výše. Beton byl „naléván“ pomocí jeřábu a speciálních násypníků, po zatvrdnutí betonu bylo bednění uvolněno, vysunuto a očištěno. Proces se takto po patrech opakoval asi v sedmi-denním rytmu. Točité (půlkruhové) schodiště bylo sestaveno pro výšku patra na staveništi z prefabrikovaných stupňů, staženo svorníky a pak osazeno jeřábem. Podrobněji je postup prací popsán a dokumentován v časopise Pozemní stavby 9 – 1960, s. 460-70, stručněji také v časopise Stavebník, XIV, č. 1, 1959 a XV, č. 1, 1960. Uvádí se tam, že se jednalo o velmi úspornou konstrukci co do spotřeby materiálů – např. spotřeba výztuže do betonu byla oproti v té době běžně stavěným obytným domům T-03-B jen třetinová!

V r. 2002 proběhla rekonstrukce nenosných částí (zejména tepelné izolace fasády). Fotografie ilustruje stav v r. 2018.

Významné objekty nebo části díla

Technické, organizační a jiné zajímavosti:

Projekt je dílem brněnského ing. arch. Františka Zounka, zakládání navrhoval ing. M. Pospíšil, statiku horní stavby vypracoval ing. Břetislav Teplý. Návrh i provedení zcela nového a náročného postupu bednění měl na starosti kolektiv stavitele Jaromíra Houdka.

Během dokončování této stavby byla vydána celostátní směrnice o stavbě bytových domů, které konstrukce litého betonu (někdy zvaného též typ „Zounek“) nevyhovovala – zejména rozponem nosných stěn a k dalším aplikacím proto již nedošlo, navzdory materiálové úspornosti. Pozornost byla pak věnována převážně panelovým domům.

Pozn.: Autorem známého brněnského panelového sídliště Lesná byl také F. Zounek (spolu s arch. V. Rudišem, který se zúčastnil též projektování prototypů litého betonu na ulici Vinařské – viz výše).

Poznámky: Pokud text dostatečně nepostihuje technickou ani organizační charakteristiku stavby, je možné a vhodné zaslat úpravy a doplňky na adresu Kanceláře ČSSI (cssi@cssi-cr.cz nebo abadzic@cssi-cr.cz).

Jméno a kontaktní adresa autorů:

Břetislav Teplý (mobil 723439405) a Tomáš Vymazal (mobil 603313337), oba Stavební fakulta VUT Brno